

СЕКЦІЯ ЕКОНОМІКИ І ОРГАНІЗАЦІЇ ПОЛІГРАФІЇ

УДК 338:655

КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНІСТЬ ПОЛІГРАФІЧНОЇ ПРОДУКЦІЇ: ТЕХНІЧНИЙ ФАКТОР

О.І. Гузела, Л.А. Швайка

Досліджується вплив параметрів технічних засобів на показники конкурентоспроможності продукції. Визначено критерії вибору технічної бази та їх взаємозв'язок з показниками конкурентоспроможності.

Исследуется влияние параметров технических средств на показатели конкурентоспособности продукции. Определены критерии выбора технической базы и их взаимосвязь с показателями конкурентоспособности.

Еволюція науково-практичного підходу до питань якості продукції набуває нових відтінків з часу поступового просування економіки України в сферу ринкових відносин. Якість завжди вимірювалася не стільки системою показників, скільки практичною придатністю товару до споживання чи використання за трьома основними показниками: змістом, формою, ціною. Ці ознаки суттєво відрізняються своїм реальним проявом у конкретному товарі залежно від його виду.

Якість друкованої продукції — це якість інформації, носієм якої вона є; довговічність у користуванні та привабливість оформлення; ціна, розрахована на різні категорії споживачів, яким даний вид продукції адресований.

Якість є основою забезпечення конкурентоспроможності продукції на ринку. Серед факторів, які визначають конкурентоспроможність, важливішим є технічний. Це пов'язано з тим, що за умов конкуренції й високого динамізму вимог до якості товару обладнання швидко старіє, втрачає гнучкість свого потенціалу і здатність до виготовлення конкурентоспроможної продукції. Особливо важлива роль технічного фактора для нових видавничо-поліграфічних структур, що формують сучасну техніко-технологічну базу, а також для тих, які здійснюють технічне переоснащення і реконструкцію.

Інформація про ринок наявної поліграфічної техніки досить широка, однак страждає від недостатньої повноти даних, які необхідні для економічного обґрунтування вибору марки устаткування в залежності від умов експлуатації. Як, правило, неповно подаються технічні параметри машин, часто відсутні дані про споживану електроенергію, штат і розряди обслуговування, габарити, середньоринкову ціну, ринок запчастин тощо.

Практика функціонування поліграфічних підприємств в умовах ринку виробила систему критеріїв, за якими підприємства укомплектовують свою технічну базу та якими мала б керуватися і галузь вітчизняного поліграфічного машинобудування при формуванні власної стратегії розвитку.

Перш за все ці критерії повинні враховувати:

технічні параметри устаткування: годинну продуктивність, фарбовість, формат, можливість агрегування з електронно-обчислювальною технікою та іншим устаткуванням, рівень механізації та автоматизації операцій;

економічні параметри: вартість, габарити, потужність електродвигуна, штат обслуговування, сумарний розряд робітників, забезпеченість матеріалами і запасними частинами для ремонтно-профілактичних робіт;

екологічні параметри: рівень шуму, вібрації, електромагнітні випромінювання, шкідливі випаровування, можливості утилізації матеріалів, які використовувалися для виготовлення устаткування, тощо.

Усі ці параметри по-різному впливають на конкурентоспроможність продукції. Чутливість показників конкурентоспроможності продукції до критеріїв вибору устаткування за параметрами характеризують дані таблиці.

Взаємозв'язок параметрів поліграфічного устаткування з показниками конкурентоспроможності продукції

Критерії вибору устаткування за його техніко-організаційною характеристикою	Показники конкурентоспроможності, чутливі до критерію
Технічні параметри устаткування	Оперативність виготовлення продукції темпи росту обсягу випуску продукції дизайн продукції
Продуктивність за одиницю часу	оперативність виготовлення продукції витрати на 1 грн. продукції
Технічний стан (вік, виконані ремонтно-профілактичні роботи)	оперативність виготовлення продукції якість відтворення оригіналу
Фірма (завод) - виробник	транспортно-вантажні витрати потреба валютних ресурсів
Вартість устаткування	витрати на виготовлення та ціна одиниці продукції
Можливість та умови сервісного обслуговування, ринок запчастин	витрати на утримання устаткування оперативність виготовлення продукції якість виконаних робіт витрати на 1 грн. продукції
Потужність струмоприймачів	витрати на 1 грн. продукції
Штат і кваліфікація штату обслуговування	частка витрат на оплату праці в собівартості продукції витрати на 1 грн. продукції
Кількість виконуваних операцій	оперативність і гнучкість виконуваних операцій
Габарити	частка загальноновиробничих витрат у собівартості продукції витрати на 1 грн. продукції
Маса	витрати на транспортно-монтажні роботи витрати на 1 грн. продукції
Форма придбання (пряма, через посередника, товарні біржі)	транспортно-монтажні витрати витрати на 1 грн. продукції
Маса	витрати на транспортно-монтажні роботи витрати на 1 грн. продукції
Форма придбання (пряма, через посередника, товарні біржі)	транспортно-монтажні витрати витрати на 1 грн. продукції

Діапазон чутливості показників конкурентоспроможності продукції до критеріїв вибору устаткування, як, зрештою, і параметри устаткування, у кожному конкретному випадку ширші. Однак наявність повноцінної інформації хоча б за найбільш загальними критеріями сприяла б активізації процесів оновлення техніко-технологічної бази поліграфічних підприємств, які забезпечують конкурентоспроможність друкованої продукції.